

ПРОФІЛАКТИКА ПОРУШЕНЬ У ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ СФЕРАХ АДМІНІСТРАТИВНИМИ ЗАСОБАМИ

PREVENTION OF VIOLATIONS IN THE FINANCIAL AND ECONOMIC SPHERES BY ADMINISTRATIVE MEANS

Комарницька І.І., д.ю.н.,

доцент кафедри цивільного права та процесу

Навчально-наукового інституту права, психології та інноваційної освіти
Національний університет «Львівська політехніка»

Стаття присвячена розгляду профілактики порушень у фінансово-економічних сферах.

Делікти у фінансово-економічній сфері за своєю природою різноманітні, їх характер достатньо динамічно змінюється, перелік постійно розширюється, виникають нові способи здійснення таких правопорушень. Система правопорушень у фінансово-економічній сфері в Україні становить вагомий загрозу фінансово-економічній безпеці держави, що є складовою національної безпеки України загалом.

Правопорушення у фінансово-економічній сфері є цілісним чітко структурованим комплексом деліктів, які стосуються створення, розподілу і перерозподілу фондів фінансових ресурсів та фінансових активів держави, реалізації публічно-правових послуг фінансово-економічного характеру, гарантування здійснення державою її функцій у сфері забезпечення функціонування системи суспільного виробництва, розподілу й обміну отриманими продуктами задля задоволення матеріальних потреб суспільства, реалізації контрольно-управлінських прав суб'єктів у сфері фінансово-економічних відносин, формування, розгляду, ухвалення, внесення змін, виконання бюджету, сплати податків та інших обов'язкових платежів, митно-тарифного регулювання та переміщення товарів через митний кордон, функціонування банківських структур, стабільність банківської системи загалом, організаційно-економічних, виробничих відносин, відносин власності, функціонування усього господарського механізму держави, економічної безпеки, стабільності економіко-правового регулювання суспільних відносин, економічних прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Різноманіття деліктів у фінансово-економічній сфері, що потребують широкого кола засобів протидії, дедалі ширше залучення до профілактики таких правопорушень представників суб'єктів господарювання, громадських організацій та громадян заставляють переосмислити систему адміністративно-правових засобів протидії таким деліктам.

У сучасних умовах удосконалення фінансово-економічної системи вкрай важливим завданням сучасної юридичної науки є формування системи заходів соціального, спеціального, індивідуального характеру, спрямованих на профілактику деліктної діяльності у фінансово-економічній сфері.

Сьогодні відбувається перегляд сучасних адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у фінансовій, бюджетній, податковій, митній, банківській сфері, профілактики правопорушень у сфері промисловості, будівництва та використання паливно-енергетичних ресурсів, у галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг та підприємницької діяльності, правопорушень, що посягають на власність, деліктів у сільському господарстві.

Ключові слова: адміністративне правопорушення, економічна безпека, економічна сфера, засоби адміністративного права, профілактика правопорушень, фінансова безпека, фінансова сфера, фінансово-економічна сфера.

The article is devoted to the consideration of the prevention of violations in the financial and economic spheres.

Torts in the financial and economic sphere are diverse in nature, their nature changes quite dynamically, the list is constantly expanding, new ways of committing such offenses are emerging. The system of offenses in the financial and economic sphere in Ukraine poses a serious threat to the financial and economic security of the state, which is a component of the national security of Ukraine in general.

Offenses in the financial and economic sphere are a coherent, clearly structured complex of torts that relate to the creation, distribution and redistribution of funds of financial resources and financial assets of the state, the implementation of public legal services of a financial and economic nature, guaranteeing the state's performance of its functions in the sphere of ensuring the functioning of the social production system, distribution and exchange of the received products to meet the material needs of society, exercise control and management rights of subjects in the field of financial and economic relations, formation, review, approval, introduction of changes, implementation of the budget, payment of taxes and other mandatory payments, customs tariff regulation and movement of goods across the customs border, functioning of banking structures, stability of the banking system in general, organizational and economic, industrial relations, property relations, functioning of the entire economic mechanism of the state, economic security, stability of the economy economic and legal regulation of social relations, economic rights and legal interests of individuals and legal entities.

The variety of torts in the financial and economic sphere, which require a wide range of countermeasures, the increasingly wider involvement of representatives of economic entities, public organizations and citizens in the prevention of such offenses force us to rethink the system of administrative and legal means of countering such torts.

In the modern conditions of improvement of the financial and economic system, an extremely important task of modern legal science is the formation of a system of measures of a social, special, individual nature aimed at the prevention of tortious activity in the financial and economic sphere.

Today, there is a review of modern administrative and legal means of crime prevention in the financial, budgetary, tax, customs, banking spheres, crime prevention in the sphere of industry, construction and use of fuel and energy resources, in the field of trade, public catering, services and business activities, crimes, encroaching on property, torts in agriculture.

Key words: administrative offense, economic security, economic sphere, means of administrative law. crime prevention, financial security, financial sphere, financial and economic sphere.

Важливими критеріями, що сприяють розумінню специфіки профілактики досліджуваних деліктів у фінансовій сфері є специфіка виду фінансових правовідносин, що визначають зміст фінансово-правових інститутів. З огляду на зазначене, можна виокремити профілактику бюджетних, податкових, митних деліктів, правопорушення у банківській сфері, тощо.

Профілактику деліктів у бюджетній сфері слід розглядати як багаторівневу систему заходів щодо забезпе-

чення ефективного функціонування бюджетної системи. Ці заходи слугують виявленню фактів незаконної, недовільної та неефективної роботи суб'єктів публічного управління, пов'язаної з формуванням, розподілом, використанням грошових фондів, порушенням бюджетної дисципліни, з'ясуванню чинників, які зумовлюють ці делікти, причин та умов їх вчинення, закономірностей формування системності деліктів у бюджетній сфері і зростанню ефективності використання фінансів в державі. Ознакам

профілактики правопорушень у бюджетній сфері засобами адміністративного права є те, що профілактика стосується правопорушень, які можуть набувати форму дій або бездіяльності, незаконної дезінформаційної, організаційної, управлінської, нормотворчої корупційної та іншої діяльності. Часто діяльність щодо порушення бюджетного законодавства стосується корупційних дій розпорядника чи одержувача бюджетних коштів. Профілактичні заходи вживаються в ході державного фінансового контролю, що реалізуються суб'єктами, які володіють спеціальними повноваженнями у бюджетній сфері. У ході реалізації профілактики правопорушень у бюджетній сфері засоби адміністративного права тісно переплетені з засобами фінансового права, а їх роздільне існування неможливе. Сам правовий інститут державного фінансового контролю є комплексним правовим інститутом, в якому поєднані інструменти фінансового права та адміністративного. Потенціал останніх реалізується з приводу потреби зупинити деліктні дії у фінансовій сфері, зокрема й бюджетного характеру, вилучити окремі документи й предмети щодо ухвалених управлінських рішень, що служать попередженню вчиненню аналогічних правопорушень надалі, тощо. Суб'єктами реалізації профілактики правопорушень у бюджетній сфері засоби адміністративного права є широке коло інституцій держави, що утворюють систему. Загальносоціальний профілактичний вплив реалізується через втілення в життя державних планів і програм економічного, соціального характеру загальнодержавного чи регіонального рівня, заснованих на стратегії розвитку регіону. Індивідуальний профілактичний вплив спрямований на діяльність широкого кола суб'єктів, які є посадовими особами розпорядника та одержувачів бюджетних коштів [1, с. 151].

Адміністративно-правові засоби профілактики правопорушень у податковій сфері є системою субстанційних інструментів (адміністративно-правові норми щодо профілактики деліктів в податковій сфері, акти індивідуальної дії щодо потенційних правопорушників (регулятивні та охоронні акти)) та діяльнісних інструментів, що реалізуються в комплексі з заходами організаційного, управлінського та морально-виховного, технічного та іншого характеру. Профілактика правопорушень у податковій сфері засобами адміністративного права потребує скоординованої діяльності суб'єктів податкового контролю, правоохоронних органів та громадськості задля нейтралізації економічних, правових, моральних, організаційних, технічних та інших причин вчинення деліктів, що стосуються порушення порядку справляння та адміністрування сплати податків, зборів, порядку реалізації прав платників податків і зборів, прав, обов'язків, компетенції контролюючих органів та суб'єктів адміністрування податків, зборів, іншого порушення податкового законодавства. Впровадження інформаційно-аналітичних систем збору інформації про деліктну діяльність є вкрай потрібною задля профілактики правопорушень в податковій сфері. Розширення можливостей комп'ютерної обробки інформації про об'єкти податкового контролю, ризики в податковій сфері, причини та умови можливих правопорушень є запорукою ефективної протидії деліктам податкового характеру [2].

Профілактика фінансових правопорушень у митній сфері засобами адміністративного права є особливим напрямом протидії правопорушенням фінансового характеру та має на меті встановлення причин і умов вчинення таких адміністративних проступків митного та митно-тарифного характеру, нейтралізації чинників, які визначають таку діяльність як протиправну, реалізацію попереджувального впливу на митні та митно-тарифні відносини і здійснення попередження і припинення деліктів, що з ними пов'язані. Митні правопорушення фінансового характеру є специфічною групою деліктних проявів.

Їх специфіка зумовлена тим, що вони, як правило, є продовженням ланцюга іншої протиправної діяльності щодо здійснення фіктивної діяльності, порушення порядку здійснення ЗЕД та підприємницької діяльності. Досягнення потрібного результату можливе лише через комплексне застосування заходів загального, спеціального та індивідуального характеру до правопорушників, ефективної ідентифікації ризиків виникнення деліктної поведінки в митній сфері, автоматизації та інформатизації процесів митного контролю та оформлення, налагодження комунікації з митними і контролюючими органами інших держав, організації спільних спеціальних операцій щодо профілактики таких деліктів, апробації кращого іноземного досвіду протидії митним деліктам фінансового характеру, тощо. З цього приводу важливим є досвід США, Сінгапуру, Великої Британії та Швеції у формуванні системи, здатної ефективно протидіяти порушенням митних правил. Цінним з цього приводу є досвід Митної служби США, Агентства прикордонного контролю Великобританії (UK Border Agency), Митної служби Румунії (DGV). В основі сучасних систем організації митної справи кілька інновацій, впровадження яких є запорукою ефективної протидії митним правилам [3].

Адміністративні делікти банківського характеру становлять важливу частину фінансово-економічних проступків. Ознаками профілактики протиправної діяльності у банківській сфері, що дадуть комплексно зрозуміти зміст та особливості профілактичного впливу на банківську сферу є наступні: 1) по-перше, профілактика адміністративних правопорушень у банківській сфері стосується різних видів протиправних діянь, які завдають істотних збитків не лише комерційним банкам та кредитним установам, що діють в рамках загального грошово-кредитного механізму у сфері банківського кредитування, але й вкладникам, загалом справляють негативний вплив на економіку держави, завдають шкоди державним інтересам, що пов'язані з уникненням інфляційних процесів, знецінення національної валюти; 2) система досліджуваних правопорушень, на профілактику яких скеровується вплив держави, стосується деліктної поведінки як працівників банку (службових осіб, серед яких можуть бути керуючі банком; їх заступники, начальники кредитного управління; їхні заступники, кредитні інспектори та операціоністи), які зловживаючи службовим становищем завдають шкоди банківським установам чи окремим клієнтам, так і протиправної діяльності клієнтів банку чи третіх осіб, які порушують порядок здійснення банківської діяльності; 3) правопорушення у банківській сфері справляють полісистемний негативний вплив, деструктуючи інші системи (бюджетну, податкову, валютну). Тому розробка та впровадження заходів профілактики деліктної поведінки у цій сфері повинна здійснюватися з огляду на полісистемний характер досліджуваних правопорушень. 4) банківська сфера є відносно «закритою» від різних контрольних впливів органів публічного управління, що слід враховувати при планування профілактичних заходів впливу.

Об'єктом адміністративних правопорушень у економічній сфері виступає економіка держави загалом та її складові елементи (встановлений порядок функціонування промисловості, здійснення будівництва та використання паливно-енергетичних ресурсів, торгівлі, громадського харчування, надання послуг та здійснення підприємницької діяльності, володіння, користування та розпорядження майном, зайняття сільськогосподарською діяльністю, тощо), економічні права та свободи фізичних та юридичних осіб. Особливо важливими сферами економічних відносин, щодо яких вчиняються адміністративні делікти є сфери промисловості, будівництва та використання паливно-енергетичних ресурсів (глава 8 КУпАП), торгівлі, громадського харчування, сфера послуг (глава 12 КУпАП), власності (глава 6 КУпАП), сільськогосподарства (Глава 9 КУпАП), тощо [4].

Класифікація адміністративних правопорушень в економічній сфері є запорукою визначення ефективних засобів профілактики таких деліктів, дає змогу зважити при виборі останніх специфіку видового прояву протиправної поведінки особи, можливості настання несприятливих наслідків майнового та немайнового характеру. Адміністративні правопорушення в економічній сфері можна класифікувати за низкою критеріїв, визначальними серед яких є об'єкт цих адміністративних правопорушень, джерело фіксації складів адміністративних деліктів, їхній юридичний склад, характер заподіяної шкоди, специфіка об'єктивної сторони проступку (дія чи бездіяльність).

Адміністративно-правові засоби профілактики правопорушень у економічній сфері є важливою системою інструментів адміністративного права, що спрямовані на забезпечення економічної безпеки, стабільності економіко-правового регулювання суспільних відносин, нейтралізацію чинників, що негативно на неї впливають, порушують економічні права та законні інтереси фізичних та юридичних осіб, припинення деліктної поведінки в економічній сфері. Вони відзначаються низкою ознак. Найбільш вагомими засобами профілактики адміністративних правопорушень у економічній сфері є засоби-норми, індивідуальні рішення суб'єктів публічної влади, діяльнісні засоби, пов'язані з активною діяльністю щодо попередження, припинення деліктної поведінки, усунення чинників, що її зумовлюють, нейтралізації причин та умов її здійснення, ліквідації передумов до їх повторення. Засоби профілактики адміністративних правопорушень у економічній сфері проявляються у вигляді інструментів особливого різновиду соціального управління чи інституту правоохоронної діяльності, що спрямований на утвердження принципів економічної та національної безпеки, пріоритету захисту економічних прав та законних інтересів громадян та економічних інтересів держави. Ця система засобів є інструментами, що застосовуються державними, недержавними інституціями, громадськими формуваннями, громадянами. Профілактичні засоби втілюються в життя через потенціал нормативно-правового, організаційного та виховного профілактичного впливу. Засоби профілактики адміністративних правопорушень у економічній сфері можуть стосуватися загально-соціальної профілактики, або реалізовуватися в рамках спеціальних та індивідуальних заходів профілактики економічних правопорушень [5, с. 122].

Важливою групою правопорушень у економічній сфері є делікти у сфері промисловості, будівництва та використання паливно-енергетичних ресурсів. Профілактика цих правопорушень засобами адміністративного права є важливим напрямом профілактичного впливу щодо економіки, оскільки вона спрямована на формування безпечних, стабільних умов для її розвитку. Належна її реалізація здатна усунути чинники, що впливають на ефективність багатьох економічних процесів, що, хоч не розглядаються в контексті промисловості, будівництва та енергетики, проте перебувають під їх постійним впливом, зумовлюються станом цих сфер економіки країни. У системі досліджуваних деліктів є три їх різновиди: 1) адміністративні правопорушення у сфері промисловості; 2) адміністративні делікти в сфері будівництва; 3) адміністративні проступки, що стосуються використання паливно-енергетичних ресурсів. Серед суб'єктів профілактики таких деліктів виокремлено Державну службу з питань праці, Державну архітектурно-будівельну інспекцію України (ДАБІ України), Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України (ДАЕЕУ), підприємства і організації, у віданні яких є електричні мережі, органи державного енергонагляду, органи місцевого самоврядування, адміністративні комісії при виконавчих органах міських рад та багато інших. Акцентовано, що багато профілактичних дій вчиняються в ході здійснення нагляду і контролю, наприклад у сфері електроенергетики й теплопостачання.

Профілактика правопорушень у галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг та підприємницькій діяльності засобами адміністративного права є комплексом заходів адміністративно-правового впливу на правовідносини задля нейтралізації чинників, що негативно впливають на захист прав суб'єктів цих правовідносин, порушують їх право на здійснення підприємницької, торговельної діяльності, діяльності у сфері послуг, завдають шкоди економічним інтересам цих суб'єктів, визначеному державою порядку здійснення такої діяльності та економіці країни загалом. Вона має низку характерних ознак: 1) суб'єктами здійснення профілактичного впливу є органи публічного управління, які діють на чітко визначеній нормативній основі та мають зафіксовані у нормативно-правових актах повноваження профілактичного характеру щодо попередження та припинення незаконних дій у сфері надання послуг та здійснення певної діяльності підприємницького характеру, розрахунків та валютних операцій, антимонопольного законодавства та законодавства про економічну конкуренцію, так і дій суб'єктів владних повноважень щодо суб'єктів підприємницької діяльності. Також до таких суб'єктів належать громадські ради при органах влади, громадські організації та самі суб'єкти підприємницької діяльності, громадяни; 2) спрямованість на попередження та припинення діяльності осіб, що негативно впливає на гарантований державою порядок надання послуг та здійснення підприємницької діяльності (ст. 155, 156-1 КУпАП), окремих її видів (ст. 156, 156-2, 156-3, 156-4, 160, 161, 164-14 КУпАП); порядок отримання дозволів, ліцензій, здійснення дозволенних видів підприємницької діяльності (ст. 164-16, 166-12 КУпАП), порядок розрахунків та валютних операцій (ст. 155-1, 162, 162-1, 163-15, 164-4 КУпАП), антимонопольного регулювання (156-3, 164-3, 166-1, 166-2 КУпАП), надання адміністративних послуг суб'єктам господарювання (ст. 166-3 КУпАП, 166-21, 166-24, 166-27 КУпАП); 3) такі заходи відображають поєднання економічних та адміністративних методів впливу як на поведінку посадових осіб, так і суб'єктів підприємницької діяльності, відображають тісне поєднання системи заходів правового та неправового характеру (виховних, роз'яснювальних, примусових), можуть застосовуватися як в усній формі, так і у формі здійснення юридично-значущих дій (перевірки та вилучення документів, предметів, огляду, встановлення певних адміністративних обмежень, анулювання дозволів та ліцензій), за допомогою видання індивідуального правового акта (припису); 4) профілактика правопорушень у галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг та підприємницькій діяльності здійснюється на таких принципах, як законність, диференційований підхід, поєднання загальних та індивідуальних заходів профілактики деліктів, підконтрольність органам публічного управління, ідея домінування інтересів споживачів над інтересами підприємців та захисту прав підприємців від неправомірних дій органів публічного управління, системність, співмірність, плановість та прогнозування [4].

Профілактичний вплив на деліктну поведінку осіб у сфері власності має на меті спонукання громадян, посадових осіб до законослужної поведінки, зменшення кількості деліктів щодо володіння, користування та розпорядження майном і розміру завданої деліктами шкоди, нейтралізацію причин та умов деліктної поведінки, пропагування суспільно прийнятних моделей діяльності особи у сфері власності, щодо її набуття, реалізації, припинення шляхом застосування виховних, пропагандистських засобів, позитивний вплив на потенційних порушників за допомогою їх соціальної адаптації. Серед суб'єктів, наділених повноваженнями у цій сфері, органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у галузі праці, спеціально уповноважені органи виконавчої влади у галузях водного господарства, геології та використання

надр, органи рибохорони, органи лісового господарства, органи мисливського господарства, органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі екології та природних ресурсів України, Національна поліція, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, громадські організації та громадяни [6, с. 131].

Адміністративним деліктам у сфері сільського господарства притаманна низка спільних ознак: вони справляють загалом негативний вплив на сільське господарство, як спеціальну сферу економіки, завданням якої є забезпечення населення продовольством і отримання сировини для цілого ряду галузей промисловості; об'єктивна сторона таких деліктів стосується знищення зібраного врожаю сільськогосподарських культур, що знаходиться у полі, пошкодження насаджень, порушення фітосанітарних та ветеринарних та інших встановлених державою вимог з приводу виробництва сільськогосподарської продукції, в ході перевезення її через митний кордон, щодо насінництва та розсадництва, щодо захисту тварин та рослин та вчинення дій у сфері сільського господарства, які завдають шкоди здоров'ю населення; суб'єктами вчинення таких деліктів є посадові особи, громадяни, які займаються сільським господарством, посадові особи, до компетенції яких належить здійснення контролю за виконанням вимог щодо насінництва, рослинництва, тваринництва, ветеринарно-санітарних правил, особи, які працюють на посадах механізаторів; такі порушення проявляються у активній та пасивній формі. Діяльність суб'єктів профілактики правопорушень у сільському господарстві проявляються через цілеспрямований вплив посадових осіб, громадян, які займаються сільським господарством, посадових осіб, до компетенції яких належить здійснення контролю за виконанням вимог щодо насінництва, рослинництва, тваринництва, ветеринарно-санітарних правил, тощо задля приведення їх діяльності у відповідність до вимог чинного законодавства у сфері рослинництва, тваринництва, ветеринарно-санітарних та інших визначених у чинному законодавстві правил, припинення деліктної поведінки у сфері сільського господарства, виявлення причин та умов вчинення таких адміністративних правопорушень, чинників, які детермінують протиправну діяльність особи у сфері сільського господарства, захисту прав споживачів сільськогосподарської продукції, попереджувального впливу на осіб, схильних до протиправної поведінки, попереджувального впливу на осіб, схильних до протиправної поведінки у цій сфері [7, с. 186].

Удосконалення в сучасних умовах потребують засоби-регулятори правопорушень у фінансово-економічній сфері, зокрема норми, положення чинного адміністративного законодавства, адміністративно-правові акти загальної та індивідуальної дії, що визначають правові засади попередження та припинення деліктної поведінки у фінансово-економічній сфері, так і діяльнісні засоби, зокрема правотворчість, правозастосування у фінансово-економічній сфері, здатні нейтралізувати чинники, що негативно впливають на діяльність учасників фінансово-економічних відносин, спонукають їх до вчинення податкових, бюджетних правопорушень, правопорушення щодо банківської сфери, фінансових проступків митного характеру, правопорушень, які посягають на встановлений порядок функціонування промисловості, здійснення будівництва та використання паливно-енергетичних ресурсів, торгівлі, громадського харчування, надання послуг та здійснення підприємницької діяльності, володіння, користування та розпорядження майном, зайняття сільськогосподарською діяльністю.

Можна згрупувати основні проблеми профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права у кілька блоків: 1) недоліки сучасної фінансово-економічної системи, різноманіття ризиків щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки держави, динамічність їх змін; 2) недосконалість нормативно-правової основи здійснення профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері, відсутність уніфікованих нормативно-правових актів, що визначали б особливості правових засад, завдань, видів і порядку ведення профілактичної роботи щодо фінансово-економічних деліктів; 3) недоліки функціонування суб'єктів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері, координації, узгодження їх профілактичної діяльності, комунікаційних зв'язків з органами державної влади, місцевого самоврядування, контролюючими та правоохоронними органами; недостатнє залучення до профілактики таких правопорушень представників суб'єктів господарювання, громадських організацій та громадян. Недостатньо регламентованими у чинному законодавстві є повноваження суб'єктів профілактичного впливу на фінансово-економічну сферу, зокрема й повноваження Бюро економічної безпеки України щодо профілактики таких адміністративних деліктів; 4) відсутність належного рівня діджиталізації процесів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері, інформаційного забезпечення процесу державного фінансового контролю, впровадження сучасних ІТ-рішень в діяльність органів державного фінансового контролю, тощо [8].

Удосконалення потребує практична діяльність органів публічного управління, які організують та реалізують заходи профілактики деліктів фінансово-економічній сфері. Зокрема важливим є удосконалення нормативного визначення та практичної діяльності Держаудитслужби, посилення державного фінансового контролю щодо вкрай ризикових сфер, розвитку електронної взаємодії контролюючих органів, покращення регламентації механізмів проведення аудитів і заходів експертно-аналітичного характеру Рахункової плати, залучення інституцій громадянського суспільства, ЗМІ, науковців, експертів до сфери їх діяльності, покращення комунікації з іншими органами публічного управління, детального окреслення порядку взаємного обміну інформацією між Державною податковою службою України, Державною казначейською службою України, Держфінмоніторингом та іншими суб'єктами, налагодження автоматичного доступу до баз інформації про результати контрольних заходів; діджиталізації процесів у діяльності контролюючих служб з метою створення умов для ефективного виконання ними завдань та функцій. Особливо важливим є залучення потенціалу автоматизованих інформаційних систем і техніко-програмних засобів з метою ідентифікації як самих деліктів у фінансово-економічній сфері, так і причин і умов їх вчинення. Посилення профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері пов'язують зі створенням Бюро економічної безпеки, що набуде функцій центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття правопорушень у сфері господарської діяльності, які прямо чи опосередковано заповдіюють шкоду публічному інтересу у сфері фінансів. Відповідно до цього чинного законодавства діяльність новоствореного органу служитиме протидії ризикам в бюджетній, податковій, митній, грошово-кредитній або інвестиційній сфері, вплив якої призводить до тонізації економіки та послаблення економічної безпеки держави [9].

ЛІТЕРАТУРА

1. Толочко В.В. Профілактична діяльність органів Національної поліції України щодо забезпечення економічної безпеки. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Випуск 6, том 2, 2018. С. 151–158.
2. Скакун Т. О. Економічні злочини: сутнісні ознаки та криміналістичний аналіз їх вчинення. *Ефективна економіка: електрон. наук. фахове видання*, № 3. 2018. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/155.pdf.

3. Хоменко В. П. Запобігання злочинам у фіскальній сфері як складова забезпечення фінансової безпеки держави. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 2. С. 37–47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknvvs_2017_2_5.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Ярмоленко Ю. В. Адміністративна відповідальності за порушення вимог фінансового законодавства. *Наше право*. 2014. № 2. С. 162–168.
6. Толочко В.В. Профілактична діяльність органів Національної поліції України щодо забезпечення економічної безпеки. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Випуск 6, том 2, 2018. С. 151–158.
7. Падалко Р. Адміністративно-правова природа економічної безпеки України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2013. Вип. 182. Ч. 1. С. 285–292.
8. Очкуренко С. В. Розмежування та взаємодія фінсового права і адміністративного права. *Верховенство права. Supremația Dreptului*. 2017. № 4 URL: <http://sd-vp.info/2017/rozmezhuвання-tavzajemodiya-finsovoogo-prava-finsovoogo-prava-i-administrativnogo-prava/>.
9. Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки Національної поліції України : Наказ Національної поліції України від 07.11.2015 р. № 81. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1813727>.